

Професионална гимназия по икономика
„Иван Илиев“ - гр. Благоевград

ИДЕЕН ПРОЕКТ ЗА ВИДЕОКЛИП НА ТЕМА

Статистически портрет - какви са хората в България?

ОТБОР: МАТРИКС

ЕКИП:

Алекс Немчева, Борислава Костадинова,
Георги Малинов

Ментор: г-жа Даниела Карабельова

Категория А: ученици от X - XII клас

Публичен кръг на Европейската олимпиада по статистика

Идея за клипа

Целта на видеоклипа е да представи как се е променила България през последните десетилетия, използвайки статистически данни за населението, обществото и развитието на страната. Чрез проекта искаме да покажем, че статистиката може да разкаже история за реалните процеси и предизвикателства в обществото. Също така целта е да представим гледната точка на младите хора за миналото, настоящето и бъдещето на България.

Идеята за видеоклипа ще бъде представена като символично пътуване във времето. Учениците се връщат към различни години – 1990, 2007 и настоящето – за да покажат основните промени в страната. Чрез кратък диалог и визуални елементи ще се представят важни статистически данни и събития. Така видеото показва как България се е развивала през годините и как младите хора виждат нейното бъдеще.

Използвани инструменти
Източници: Евростат, НСИ, Европейска комисия

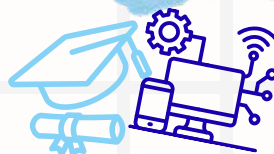
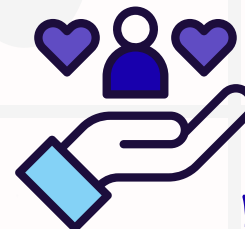

Софтуер за презентация/монтаж:
PowerPoint, Canva, CapCut

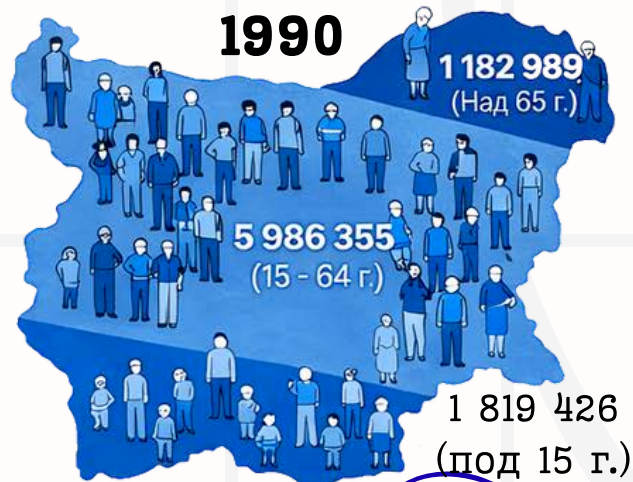

Как се променя нашата страна според статистиката за периода 1990 - 2024г.?

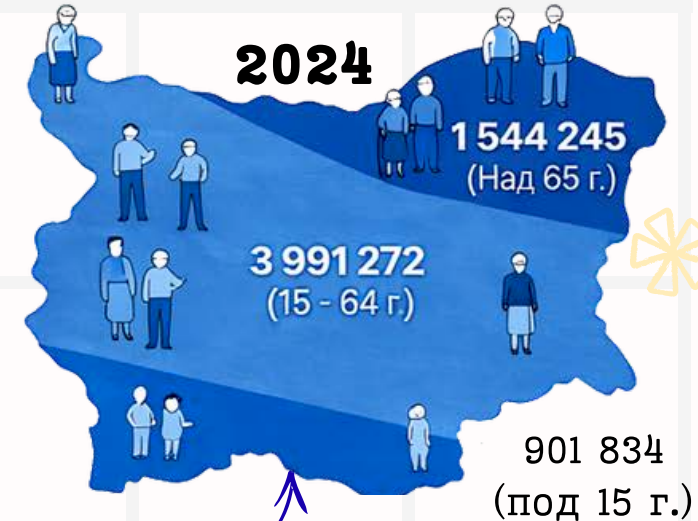
През последните 34 години България преминава през значителни икономически, социални и демографски промени. Статистиката ни помага да видим тези промени по ясен и обективен начин.

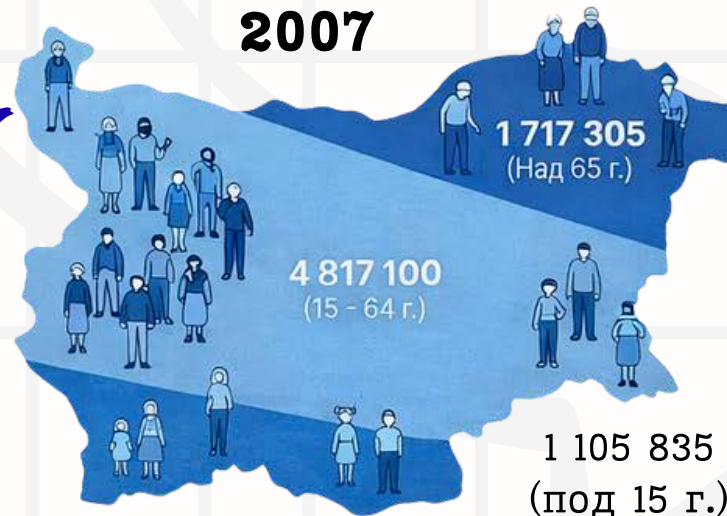
Промяната на населението и възрастовата структура (1990-2024 г.)

Динамиката на българско население показва мащабно свиване на всички възрастови групи и промяна в съотношението между младите и възрастните граждани.

Трайно застаряване на населението над 65+ г.
Делът на хората от трудоспособна възраст почти се е удвоил.

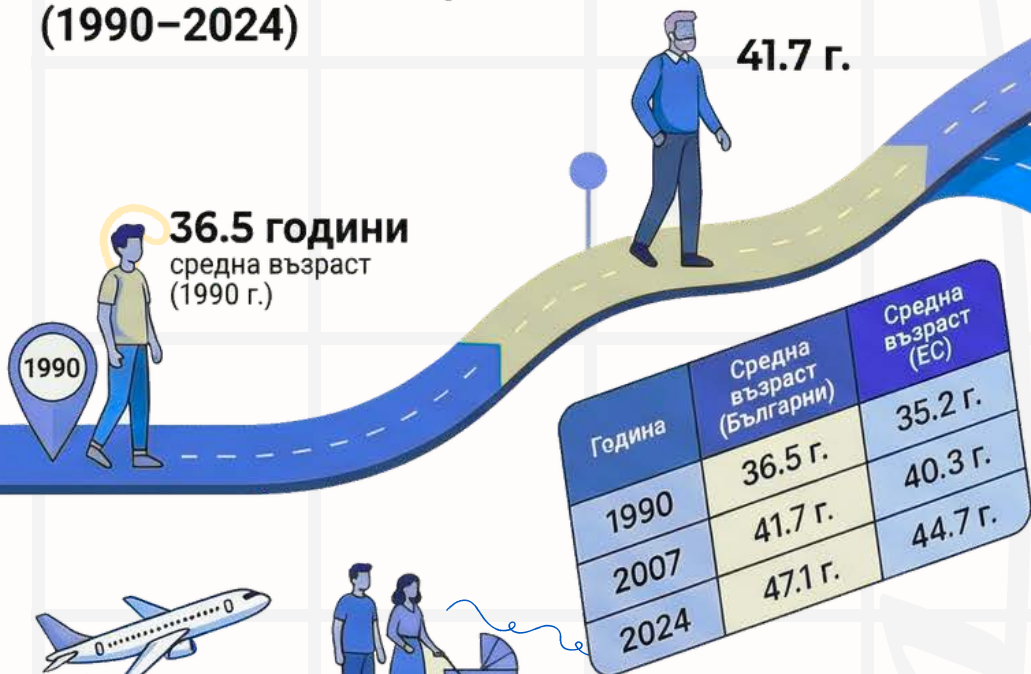
Спад на населението:
- в трудоспособна възраст (15-64 г.) с близо 2 млн. души в рамките на периода.
- в под трудоспособна възраст (под 15 г.) с близо 1 млн. души в рамките на периода.

28% намаление на населението
Драстично свиване на демографския потенциал на страната

България и Европа

Демографската трансформация (1990–2024)

Динамика на застаряването (1990–2024)

47.1 години
е средната възраст през 2024 г.

Това е най-високата стойност в историята на страната, спрямо 36.5 години през 1990 г.

 2-ро място в Европейския съюз по застаряване
България дели челната позиция с Португалия, надвишавайки средната възраст за ЕС (44.7 г.).

Средна продължителност на живота в ЕС

Продължителност на живота

През 1990 г. българите са живели само с 3 г. по-малко от средния европейец. А през 2024 г. тази разлика е 6 г.

Основни двигатели: Емиграция и раждаемост

Процесът се диктува от масовото населване на млади хора и ниските инва на раждаемост.

7.4 години
разлика между половете

Жените живеят средно 78.0 г., докато мъжете достигат едва 70.6 г.

Последно място в ЕС по дълголетие

България остава на дъното в Европа по очаквана продължителност на живота при раждане.

Година	Продължителност на живота (България)	Продължителност на живота (ЕС)
1990	71.2 г.	74.2 г.
2007	73 г.	79.1 г.
2024	75.8 г.	81.5 г.

Образование и интернет революцията (1990-2024 г.)

Еволюция на дигиталния живот в България (1990-2024 г.)

Забавление: книги/телевизия
Комуникация: БТК телефон и физически срещи

1990 г.: Ерата на „празния екран“

<0.1%
достъп

Забавление: торенти/форуми
Комуникация: Skype/ ICQ

2007 г.: Ерата на Skype и LAN мрежите

55%
достъп

Забавление: стрийминг/социални мрежи
Комуникации: Messenger/Instagram/WhatsApp/

2024 г.: „Винаги онлайн“ през смартфона

98%
достъп

Трансформация на висшето образование в България от строго регулирана социалистическа система през 1990 г. до съвременните нива, които достигат средните за ЕС стандарти през 2024 г.

1990 г.: Строг държавен контрол
Едва 9-10% от населението има висше образование, регулирано чрез квоти в 30 училища.

12-14%
Процент висшисти
(25-34 г.)
Нужди на
индустрията

2007 Г: Масовизация и ЕС
Делът на висшистите скача до 23%, а броят на университетите надхвърля 50.

24.3%
Процент висшисти
(25-34 г.)
Бум на частните университети

2024 г: Модерният стандарт
40,5% от младите (25-34 г.) са висшисти, като при жените делът е близо 50%.

40.5%
Процент висшисти
(25-34 г.)
Достигане на
нивата в ЕС

Пазар на труда в България (1990-2024г.)

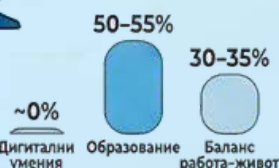
Нивата на общата заетост през 1990 и 2024 г. изглеждат сходни, но са резултат от коренно различни икономически реалности - от административно гарантирана работа, към пазарен недостиг на кадри. Това показва, че бъдещето на страната зависи от развитието и задържането на човешкия капитал.

Ценностите на младите хора в България

1990 г.: Ера на сигурността

Фокус върху държавния сектор, семейната стабилност и базовата професионална сигурност.

2007 г.: Мобилност и кариера

Повишен интерес към висше образование и възможности за работа в Европейския съюз.

2024 г.: Дигитално развитие и баланс

Приоритет са дигиталните умения, гъвкавата работа и личното благополучие.

Мотивация за чужбина

60%

търсят по-добра кариера, привлечени от 2-3 пъти по-високи заплати.

Гъвкавост и развитие

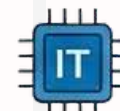
Модерните млади ценят баланса работа-живот като ключов фактор за стабилност.

Защо младите избират България?

70%

остават заради семейството, ниските разходи и развиващия се IT сектор.

Въпреки че много млади хора обмислят реализация в чужбина, България предлага все повече възможности за образование, професионално развитие и предприемачество, което може да насърчи младите да останат и да се реализират в страната.

Заключение и извод

Броят на хората намалява, а средната възраст на обществото се увеличава.

Делът на младите хора в общата структура на населението прогресивно намалява.

Бъдещето зависи от задържането на младите хора и развитието на потенциала им.

Статистическият портрет на България показва общество в промяна. Днес хората в страната са по-образовани, по-свързани с технологиите и по-активни на пазара на труда, но населението намалява и застарява. Бъдещето на България ще зависи от това доколко обществото успее да развие потенциала на младите хора, да повиши качеството на образованието и да създаде условия за устойчиво икономическо и социално развитие.

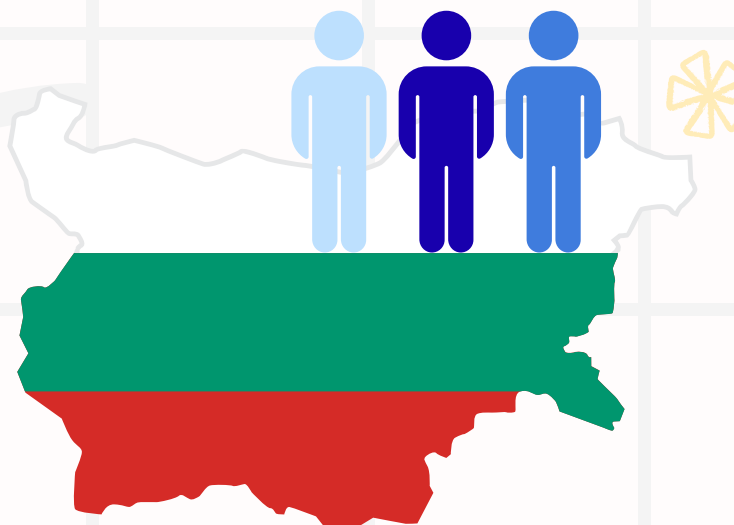
ee

Категория	Положителна тенденция	Предизвикателство
Население	По-образовано и мобилно	Намаляващо и застаряващо
Икономика	Ръст на услугите и заетостта	Свиващ се човешки ресурс
Технологии	Висока дигитална свързаност	Нужда от нови умения

Историята ни показва
откъде идваме, но младите
хора решават накъде ще
върви България!

България е повече от
статистика и числа - тя е
история, хора и бъдеще,
което тепърва ще се
създава!

